

॥ अथ श्रीसार्वांसच्चरीत ॥ अध्याय ५ ॥

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीसरस्वत्यै नमः ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥ श्रीकुलदेवतायै नमः ॥
श्रीसीतारामचंद्राभ्यो नमः ॥ श्रीसद्गुरुसार्वांनाथाय नमः ॥ आतां फुडले आख्यान । बाबा
शिरडींतल्यान गुप्त जावन । आयले परत चांदपाटला सांगातान । ताचें कथन आयकात ॥१॥
स्वता बाबांनी ओंपून जीण । कशी केली बाग निर्माण । गंगागीर आदी संतसंमेलन । कथानिर्धार
पावन तें ॥२॥ मुखार कांय काळा मेरेन । बाबा जाल्ले गुप्त शिरडींतल्यान । मुसलमानांचे एके वरातींतल्यान ।
मेळळे रत्न हें परत शिरडींत ॥३॥ ताचे आदींच देविदास । आसले राबित्याक शिरडींत । फुडे आयले जानकीदास ।
गोसावी शिरडींत रावपाक ॥४॥ तो कसो घडलो प्रकार । सांगतां आतां सविस्तर । श्रोत्यांनो दवरून परम आदर ।
कथानक तें आयकात ॥५॥ औरंगाबाद जिल्ल्यांत । थंयच्या धूप खेड्यांत । रावपी मुसलमान भाग्यवंत । चांदपाटील
नांव जांचें ॥६॥ गेल्ले आसतना औरंगाबादेंत । शेणलो तांचो घोडो अचकीत । सोदलो तरीय यत्नांनी अनंत । मेळून
मेळळोना कसोच ॥७॥ पाटील पुराय निरशेले । मेळना म्हूण हळहळले । तशेच परतेचे वाटेक लागले । मारून
खोगीर फाटीर ॥८॥ औरंगाबाद फाटीं पडलें । साडेचार कोस मुखार आयले । वाटेर आंब्याचें झाड मेळळे । दिसलें
मुळांत रत्न हें ॥९॥ माथ्याक तोपी झगो घालून । खांकेक सटको तंबाखू मुझ्डून । केली तयारी चिलीम भरून ।
घडलें अजाप थंयसर एक ॥१०॥ चांदपाटील वताले स्त्यान । फकिरान तांकां हाडले आपोवन । म्हणलें यो रे, वच

१. घोड्याचे फाटीर घालतात तें वस.

चिलीम ओडून । बसून सांगातान आपल्या ॥११॥ ‘खोगीर हें कसले’ विचारलें फकिरान । ‘घोडो शेणला’ सांगलें
 पाटलान । म्हणलें ‘सोद वचून ब्हाळाचे देगेन । मेळटलो घोडो रोखडोच’ ॥१२॥ पाटील भोव अजापलो । मनांत
 म्हणलें देव पावलो । हो चमत्कारी कोण आसतलो । पावलो वेळार देव कसो ॥१३॥ खरोच ताचो घोडो मेळळो ।
 घेवन ताका तो थंय आयलो । फकिरान ताका कुशीक बसयलो । धरलो चिमटो हातांत ॥१४॥ तसोच तो जमनीर
 मारलो । भितरल्यान इंगळो एक काडलो । हातांतले चिलमीचेर दवरलो । घेतलो सटको उखलून ॥१५॥ मागीर
 ‘छापी भिजोवपा खातीर । उदक नासलें लागसार । सटको आपटिलो जमनीर । उदक लागलें येवपाक ॥१६॥ छापी
 भिजोवन पिळळी । चिलमी भोंवतणीं गुठलायली । आपणे ओडली ताकाय दिली । मातसो घुंवळळो
 पाटील ॥१७॥ पाटील आगरोच करपाक लागलो । घरा आपल्या आपोंक लागलो । म्हाराजांनी ताका अनुग्रह
 केलो । लिला अशी दाखोवन ॥१८॥ दुसऱ्या दिसा गांवांत पावले । पाटलाच्या घरांत गेले । कांय दीस थंयच रावले ।
 उपरांत परतले शिरडीक ॥१९॥ हो चांदपाटील कारबारी । धूप खेड्याचो अधिकारी । ताचे घरकानीच्या भाच्याक
 बरी । जुळळी सोयरीक शिरडींत ॥२०॥ चांदभाईचे घरकानीचो । अंकवार आसलो एक भाचो । सुयोग ताचे कडेन
 लग्नाचो । आयलो शिरडीचे एके चलयेचो ॥२१॥ गाडयो घोडे घेवन सांगाताक । वचूक लागली वरात शिरडीक ।
 मागीर त्या चांदभाईच्या वांगडाक । आयले बाबाय शिरडींत ॥२२॥ लग्न जालें गेली वरात । बाबा मात उरले
 शिरडींत । उरले तेय जालें रास्त । भाग्य फळफळ्यें शिरडीचें ॥२३॥ साई अविनाश पुरातन । न्हय हिंदू न्हय
 मुसलमान । ना जात पात कूळ पसून । स्वरूप आत्मज्ञान जाणात ॥२४॥ लोक जें “साई साई” म्हणटात । नांव

कर्णे पडलें तें सांगतां आयकात । “येयात साई” असो पुजाज्ञान देवलांत । आदरान उलो मारलो तांकां ॥२५॥

देवला लागीं खंडोबाच्या । बाबा आंगणांत म्हाळसापतीच्या । आयले सांगातान वरातीच्या । तेन्नाच पडलें हें नांव तांकां ॥२६॥ सुरवातीक ते भगताच्या खळ्यांत । उपरांत अमीनभाईच्या घरांत । आयिली जंय लग्नाची वरात ।

रावले थंयच मुळांत बडाच्या ॥२७॥ गाडयो सुटल्यो खळ्यांत । खंडोबाच्या आंगणांत । बाबाय थंय वराती सांगातात । देंवले सगल्यां वांगडा ॥२८॥ हे बाल फकीर सक्यल देंवले । भगताचे जेन्ना नदरेक पडले । “येयात साई” म्हणून नमळायेन आपयले । पडलें नांव तें थंयच्यान ॥२९॥ मागीर मुखार तेन्नाच्यान । “साई साई” अशें म्हणून । वळख जाली त्याच नांवान । पडलें अशें नांव तांकां ॥३०॥ मागीर थंय चिलीम ओडीत । केलो राबितो मशिदींत । रमले देविदास आदींचे संगरींत । जाले खोशी भोव शिरडींत ॥३१॥ केन्ना बसका चावडेंत । केन्ना देविदासाचे संगरींत । केन्ना मारुतीच्या देवलांत । रावताले मग्न स्वच्छंद ॥३२॥ देविदास शिरडींत । बाबांच्या पयलींच्यान रावत । मागीर जानकीदास गोसावी येत । व्हड ते महात्मे शिरडींत ॥३३॥ त्या जानकीदासा सांगातान मशिदींत । बाबांनी बसचें उलयत । वा जानकीदास येवन बसत । आसताले बाबा थंयसर ॥३४॥ दोगांय मर्दीं व्हड प्रेम । चुकनासलो बसकांचो नेम । असो तांचे भेटीचो संगम । सूख परम सगल्यांक ॥३५॥ तशेच एक गंगागीर । नामनेचे विष्णूभक्त किर्तनकार । गृहस्थाश्रमींचे पुणतांबेकर । येताले बरेच फावटीं शिरडीक ॥३६॥ सुरवातीक बाबा बांय वयल्यान । दोनांय हातांनी मडक्यो भरून । उदक व्हरताले तें पळोवन । जाताले अजापीत गंगागीर ॥३७॥ एकदां जाली नदरेक नदर । तेन्ना उलयले गंगागीर । धन्य शिरडीचें भाग्य थोर । मेळळें हें रत्न असलें ॥३८॥ आयज हो व्हरता उदक मान्य । पूण न्हय ही मुर्ती सामान्य । आसलें हे भुयेचें व्हड पुण्य । म्हणुनूच पावली हांगा ती ॥३९॥

तशेच आनीक एक संत । आनंदनाथ नांवान किर्तीविंत । तांणीय केल्लें हेंच भाकीत । कर्तृत्व अद्भूत हो
दाखयतलो ॥४०॥ व्हड नामनेचे आनंदनाथ । बांदलो मठ तांणी येवलें गांवांत । आयले ते एकदां शिरडींत । कांय
‘शिरडीकारां सांगातान ॥४१॥ अक्कलकोटकर म्हापुस्तुश । आनंदनाथ तांचे शिश्य । म्हणलें पळोवन साईंक समक्ष ।
‘हिरो रे हो, हिरो प्रत्यक्ष’ ॥४२॥ “आयज जरी हो उकतडार । तरीय हो हिरो, न्हय फातर” । आनंदनाथांचे हें उतर ।
भुरगेपणांतलें बाबांच्या ॥४३॥ “मर्तींत धरात हें म्हजें उतर । याद जातलें तुमकां मुखार” । अशें भविश्य सांगून
मुखार । गेले परत ते येवल्याक ॥४४॥ केंस माथ्यार पुराय दवरीत । केन्नाच नासले सगले कापीत । पेलवाना
असलो भेस करीत । तरणे पिरायेर श्रीसाईं हे ॥४५॥ राहात्याक जेन्ना बाबा वचत । रोजां जायो जुयो हाडीत ।
रोयताले स्वता वसाड सुवातेंत । घालताले उदकूय नेमान ॥४६॥ वामन तात्या तांचे भक्त । कुंड्यो मडक्यो घेवन
येत । उदकूय स्वता हाडून दीत । बाबा शिंपताले मागीर स्वताच ॥४७॥ खांदार दवरून बांय वयल्यान । हाडटाले
उदक मडक्यांतल्यान । सांजवेला त्यो मडक्यो व्हरून । दवरताले मुळांत निंबाच्या ॥४८॥ दवरपाचीच फुरसत थंय ।
वताल्यो फुटून थंयचे थंय । दुसऱ्या दिसा सकाळीं तात्याय । दिताले हाडून नव्यो तांकां ॥४९॥ मडके जरी कितलेंय
भाजलें । बाबांक तें कच्चेंच लागतालें । आव्यांत पूर्ण भाजिनासतनाच हाडटाले । कुमार तांकां विकपाक ॥५०॥

१. जांचे वांगडा आयले तांचीं नांवां - माधवराव बळवंत देशपांडे, दग्धु भाऊ गायके, नंदराम शिवराम मारवाडी आनी भागचंद मारवाडी. सगले शिरडीत रावपी. ते येवल्याक आनंदनाथांचे दर्शन घेवन बैलगाड्येतल्यान परत शिरडीक येवापाक येताले तेना आनंदनाथ म्हाराज अचकीत येवन चलते गाड्येत बसले आनी आपणाक शिरडीक येवापाचे आसा अशो म्हणून तांचे वांगडा शिरडीक गेले. हे आनंदनाथ मूळचे दक्षीण कोंकणांतले, म्हणल्यारूच रत्नागिरी जिल्ल्यांतले कुडाळदेशकर गौडब्राह्मण जार्तीतले आसून आर्द्दी बरोच तेंप तांचो राबितो मुंबय शारांत आसलो.

॥श्रीसार्वामच्चर्यारीति॥

तीन वर्सा हो उद्देग चल्लो । वसाड जाग्यार फुल्लो मळो । थंयच उपरांत वाडो बांदलो । जाता ताचो उपेग
लोकांक ॥५१॥ थंयच मुळांत निंबाच्या । भक्तान भाई नांवाच्या । पादुका स्वामीच्यो अक्कलकोटच्या । स्थापल्यो
भक्तां खातीर ॥५२॥ अक्कलकोटचे स्वामीसमर्थ । आसले भाईचे आराध्य दैवत । नित्य नेमान ते करीत । पुजन
फोट्याचें निश्ठेन ॥५३॥ आयले मनांत अक्कलकोट वचें । पादुकांचें दर्शन घेवचें । मनोभावान स्वता करचें ।
पुजन पादुकांचें श्रीसाईच्या ॥५४॥ तयारी सगली करून । सरले भायर मुंबयच्यान । पूण बेत अचकीत बदलून ।
धरली वाट शिरडीची ॥५५॥ तेच रातीं पडलें सपन । केली आज्ञा स्वामी समर्थन । शिरडीकूय सध्या म्हजें स्थान ।
आसा, वच तूं थंयच ॥५६॥ आज्ञेक ते वंदन करून । भाई सुट्लो मुंबयच्यान । शिरडीक स म्हयने रावून । जालो
खुशालभरीत पळ्यात ॥५७॥ भाई पूर्ण निश्ठावंत । यादींत उरचो तो दृश्टांत । म्हणून त्या निंबाच्या मुळांत । केल्यो
स्थापन पादुका तांणी ॥५८॥ शके अठराशें चवतिसांत । श्रावण शुद्ध पर्व काळांत । पादुका स्थापल्यो निंबाच्या
मुळांत । हजेरेंत भक्तांचे अनेक ॥५९॥ दादा केळकरां कडल्यान । पादुका स्थापनेचो म्हूर्त करून । शास्त्रोक्त
देवकृत्यां सयत संपूर्ण । स्थापन केल्यो स्वहातांनी ॥६०॥ फुडले वेवस्थेची निरवण । पुजा करीत दीक्षित ब्राह्मण ।
हेर वेवस्था भक्त सगूण । अशें हें आख्यान पादुकांचें ॥६१॥ संत अशेच हे निर्विकार । प्रत्यक्ष ईश्वरी अवतार ।
करपाक जगाचो उद्धार । घेतात अवतार धरतरेर ॥६२॥ अशेच वतकूच कांय दीस । घडली गजाल एक अजापीत ।
श्रोत्यांनो ध्यान दिवन आयकात । दिसतले अजाप तुमकांय ॥६३॥ पानसुपारी विकपी भाई मोहिदीन । जावन
किंजील ताचे कडेन । दोगांय मदीं झागडें पेटून । जाली लटाफट नेटाची ॥६४॥ दोगूय पेलवान कुशल । घडपाच्या

१. जबाबदारी. २. साईलीला म्हयनाळे, वर्स ११, अंक १, पान २५ चेरे ह्या पादुकां विशेषची पुराय म्हायती दिल्या.

मुखार चलना बळ । मोहिद्दीन थारलो प्रबळ । हारले बाबा ताचे कडल्यान ॥६५॥ थंयच्यान मागीर निश्चेव केलो ।
 बदल्लो आपलो भेस सगलो । कफनी ओडली लंगोट घेतलो । गुठलायलो फडको माथ्याक ॥६६॥ केलें साकाचें
 'वरासन । साकाचेंच हांतरूण । पिंजिल्लें तुटिल्लें न्हेसून । तातुंतूच मानली खोशी ताणी ॥६७॥ “गरिबी अव्वल
 बादशाही । अमिरी से लाख सवाई । गरीबों का अल्ला भाई” । म्हणटाले अशें साई अविनाशी ॥६८॥ गंगागीराचीय
 तीच स्थिती । कुस्ते विशीय भोव प्रिती । अशीच एकदां खेळटना कुस्ती । आयलें तांका 'वैराग्यपण ॥६९॥ योग्य
 वेळ आयलो जेन्ना । सिद्ध एक उलयलो तेन्ना । “देवा वांगडाच क्रीडा करतना । कूड ही जाय झरोवंक” ॥७०॥
 कुस्ती खेळटां खेळटां कानांत । पडलीं उतरां अनुग्रहाचीं सार्थ । संवसाराचेर उदक सोडीत । लागले परमार्थ
 भजनाक ॥७१॥ पुणतांबे शारा लागींच । न्हंयेच्या दोनांय प्रवाहां मर्दींच । बुवांचो मठ त्या जुंव्यासूच । आसात
 सेवेक शिश्य पसून ॥७२॥ आसूं, मुखार श्रीसाईनाथ । विचारल्यासूच दिताले जाप । आपूण जावन केन्नाच । उलय
 नासले कोणा वांगडा ॥७३॥ दिसाचे बसताले निंबा पोंदाक । केन्ना शिवेच्या व्हाळा देगेक । बाभळीची आडवी
 खांदी एक । बसताले केन्ना सावळेक तिचेय ॥७४॥ केन्ना थंयच्यान मैलाचेर । निमगांव गांवाच्या लागसार । बाबा
 दिसाचे दनपार तिनपार । भोंवताले वयलेवयर सहज ॥७५॥ नामनेचे त्रिंबक डेंगळे जागीरदार । निमगांवांत आसा
 तांचें घर । तांचे मदल्या बाबासाहेबांचेर । प्रेम व्हड श्रीसाईचें ॥७६॥ वताले जेन्ना निमगांवाचे भोंवडेक । बाबा भेट
 दीत तांच्या घराक । व्हड आपलेपणान तांच्या सांगाताक । बसताले उलयत दीसभर ॥७७॥ बाबासाहेबांचो धाकलो
 भाव । नानासाहेब ताचें नांव । भुर्गें नाशिल्ल्यान खंती भोव । आसतालो मनांत सदांच ॥७८॥ नासलो घरकानीक

१. श्रेष्ठ आसन. २. विरक्तपण.

॥श्रीसार्वसच्चरीति॥ ६०

योग पयले । म्हणून दुसरे लग्न केलें । तरीय ऋणानुबंध चुकनासले । करणी सगली ही देवाचीच ॥७१॥ फुडें
 बाबासाहेबांनी नानाक । धाडले श्रीसाईदर्शनाक । कृपाप्रसादान योग्य वेळार एक । जालें भुरंगे तांगेर ॥८०॥ मुखार
 श्रीसाईच्या दर्शनाक । लागली गर्दी वाडपाक । साईंचो म्हयमाय पातळपाक । लागलो चारूय दिशांनी ॥८१॥ थंय
 सरकार दरबारांत 'चलन । आसलें नानांचें व्हड वजन । तशेच चिंदंबर केशव म्हणून । आसले चिटणीस
 जिल्ल्याचे ॥८२॥ साईंसमर्थाच्या दर्शनाक । येवचें घेवन पूत सुनेक । तशेच घरच्यांक इश्टमित्रांक । धाडलें पत्र एक
 तांणी ॥८३॥ अशे एका फाटल्यान एक । येवंक लागले लोक शिरडीक । वाडलो बाबांचो व्हड लोकीक । भक्त
 परिवारूय तसोच ॥८४॥ लागनासलो जरी कोणाचो सांगात । तरीय दीसभर भक्तांचे गर्देत । सांजवेळा उपरांत
 शिरडींत । न्हिंदचें मशिदींत पडींग ॥८५॥ चिलीम तंबाकू 'तंबयो । आंगांत कफनी झागो । माथ्याक फडको धवो ।
 सटको लागीं सदांच ॥८६॥ नितल धवोफुल्ल कपडो एक । दाव्या काना फाटल्यान 'सुरेख । बांदताले तो तकलेक ।
 दिवन पील जटे भशेन ॥८७॥ हें कपड्याचें पांगरूण । आठ आठ दीस न्हायनासतना रावून । पांयांत ना जोतें ना
 व्हाण । घेताले साक बसपाक ॥८८॥ पोत्याच्या एका कुडक्याचेर । सदांची बसका ताचेर । उशें कितें तें नासलें खबर ।
 नकळो सुसेग कसलो तोय ॥८९॥ ते मेरेन तो पोरणो साक । तीच तांची आवडटी बैठक । सदां सर्वदा तिचेरूच ।
 बसून कायम ते रावताले ॥९०॥ तीच बसका वा आसन । लंगोटी कमराक बांदून । नासलें दुसरें वस्त्र पांगरूण । शीं
 घालोवपाक धुनी एक ॥९१॥ दक्षीणे वटेन फुडो करून । कड्याचेर दावो हात धरून । पळयत मुखार धुनी कडेन ।
 बसताले बाबा मशिदींत ॥९२॥ वान्सा अहंकार हांचे सयत । अनेक वृत्ती करून एकवटीत । प्रपंचवृत्तींच्यो आहुती

१. चलता। २. टमरल। ३. साबवत।

धुर्नींत । ओंपल्यो युक्तीप्रयुक्तीं ॥१३॥ अशा त्या प्रखर कुंडांत । ज्ञान अभिमानाची घुडी रोयत । “अल्ला
 मालिक” कायम तोंडांत । जप अखंड तोच एक ॥१४॥ मशीद तरी कसली । सुवात दोन खणां इतली । तातुंतूच
 न्हिदप उठप कामां सगलीं । भेटूय दिताले समेस्तांक ॥१५॥ गादयो उशीं हें तर आतां । भक्त चोमो मेळ्लो सभोवतां ।
 सुरवातीक वचपाक फुड्यांत तांच्या । जायनासले धाडस कोणाकूच ॥१६॥ एकुणीसशें बारा वर्सा । आरंभ जालो
 नव्या पर्वा । मशिदीच्या स्थित्यंतरा । सुरवात खरी थंयच्यान ॥१७॥ खोल खोल धोंपरभर । पडिल्लीं फोंडकुलां
 मशीदभर । रातयांत पडले तिजुले तांचेर । भावभक्तींतल्यान भक्तांचे ॥१८॥ रावचे आदीं मशिदींत । बाबा रावताले
 तंक्यांत । थंय बरोच तेंप सुखांत । रमले ते अबाधीत ॥१९॥ थंयच पांयांक बांदून घुंगूर । खंजिरीच्या तालाचेर ।
 बाबा नाचताले अतीसुंदर । गायतालेय म्होंवाळ सुरान ॥२०॥ सुरवातीक समर्थ साईंक । उमेद व्हड दिपोत्सव
 करूंक । पणट्यां खातीर तेल मागपाक । वताले स्वता पसरकारां कडेन ॥२१॥ हातांत आपलो चिंबू धरून ।
 तेलकारांच्या पसन्यांचेर वचून । फकत तेलाचीच भिक्षा मागून । भरताले हाडून पणट्यांनी ॥२२॥ पेटाल्यो
 पणट्यो झगझगीत । देवळांत आनी मशिदींत । असो नेम हो सतत । चल्लो बरेच दीस बाबांचो ॥२३॥ दिवे
 पेटोवपांत खोस उपाट । दिवाळेकूय दिपोत्सव करीत । पेटयताले दिवे मशिदींत । करून कांकाडे
 फाळ्यांचे ॥२४॥ तेल हाडाले सदांच फुकट । भरलें तेलकारांच्या मनांत कपट । मेळून सगल्यांनी केलो कट ।
 पुरो कटकट आतां ही ॥२५॥ धरून सदांच्या नेमाक । बाबा गेले तेल मागपाक । सगलेच लागले ना ना म्हणपाक ।
 अजाप कितें घडलें पळ्यात ॥२६॥ बाबा मुकाट्यांनी गेले परत । कांकाडे सुकेच दवरले पणट्यांत । तेल नासतना

१. फकिराची रावपाची सुवात. २. ल्हान डफली.

श्रीसाईसच्चरीता॥

ते किंते करतात । पळोवंक लागले मजा पसरकार ॥१०७॥ मशिदीच्या चौथन्या वयलो । बाबांनी तांबयो उखलून
 घेतलो । तेलाचो तातूं थेंबूय नासलो । पेटटल्यो वाती कश्यो मागीर ॥१०८॥ तांबयांत त्या उदक घालून । स्वताच
 सौंपयलें पियेवन । अशें तें ब्रह्मार्पण करून । घेतलें उदक नव्यान ॥१०९॥ मागीर तें उदक पणठ्यांनी घालून । सुक्यो
 वाती पूर्ण भिजोवन । तांचेर काडी मारून । दाखयले दिवे पेटोवन ॥११०॥ पेटटना पळोवन दिवे उदकाचे । वरशे
 जाले दोळे पसरकारांचे । बाबां कडेन फट उलयिल्लाचें । दुखख व्हड जालें तांकां ॥१११॥ नासतना तेल थेंबभर ।
 पेटल्यो पणठ्यो रातभर । पसरकार साईंचे कृपेक अपात्र । पातळ्यी खबर सगल्याक ॥११२॥ बाबांचो किंते हो
 प्रताप । दिले बाबांक फुकट ताप । घडलें आपले कडल्यान पाप । जालो पश्चाताप पसरकारांक ॥११३॥ राग
 तिरस्कार हो लोकांक । पळूंक नासलें ताचें बाबांक । इश्ट दुस्मान नासतात संतांक । सगले प्राणी समान
 तांकां ॥११४॥ आतां थोडे वचुया फाटल्यान । कुस्तेंत जिखलो मोहिद्दीन । ताचे फुडलें चरित्र महिमान । दिवन
 लक्ष आयकात ॥११५॥ पांचव्या वर्सा कुस्ते उपरांत । फकीर रावपी अहमदनगरांत । ‘जब्हारअली’ नंवाचें हें प्रस्थ ।
 आयलें शिश्यां वांगडा राहात्याक ॥११६॥ विरभद्राच्या देवळा कडेन । सुवात एक उकती पळोवन । केलो राबितो
 फकिरान । आसलो तो व्हड भाग्याचो ॥११७॥ नासलो जर तो तसो । मेळळलो आसलो ताका कसो । साईं सारको
 इश्ट असो । कीर्त तिनूय लोकांत जाची ॥११८॥ गांवांत त्या लोक अनेक । तांचे मदींय मराठे कैक । तातूंतलोच भगू
 सदाफळ एक । जालो सेवक तो फकिराचो ॥११९॥ फकीर व्हड उच्चशिक्षीत । तोंडपाठ कुराण शरीफ असले ग्रंथ ।
 सुवार्थी परमार्थी जावन भक्त । लागले तांच्या चरणाक ॥१२०॥ इदगा बांदूंक आरंभ केलो । असोच थोडो तेंप गेलो ।
 वीरभद्र देवाक बाट्यलो । आयलो आरोप तांचेर ॥१२१॥ मुखार इदगा बंद पडलो । फकिराकूय धांवडावन घालो ।

थंयच्यान तो शिरडीक आयलो । रावलो मशिर्दींत बाबां सरेन ॥१२२॥ फकीर म्हान गोड वाणी । गांव लागलो ताच्या भजनी । बाबांचेरुय कितें केली करणी । घाली मोहिनी म्हणटाले लोक ॥१२३॥ जावपाक सांगलो शिश्य आपलो । बाबांनीय ताका हयकार दिलो । तसो फकिराक चेव चडलो । घेवन गेलो तो बाबांक ॥१२४॥ बाबां सारको शिश्य 'सधरु । जालो जब्हारअली तांचो गुरु । मागीर दोगांय मर्दीं विचार सुरु । करुया म्हूण राबितो राहात्याक ॥१२५॥ गुरुक कळना युक्ती शिश्याची । शिश्य जाणटा अवकळा गुरुची । मात सदांच दवरली भावना आदराची । राखलो स्वधर्म शिश्याचो ॥१२६॥ गुरुमुखांतल्यान जें आयलें । 'योग्य अयोग्य' ना पळयलें । उतर तांचें सदांच पाळलें । उदकूय भरलें गुरुघरांत ॥१२७॥ अशी चलताली गुरुसेवा जेना । शिरडीकूय येवचें केन्ना केन्ना । अशें जावपाक लागलें जेना । आयकात तेन्ना जालें कितें ॥१२८॥ अशें वयलेवयर जावपाक लागलें । राहात्याकूच रावपाक लागले । चङ्ग फकिराच्या नादाक लागले । लागली शिरडी पयस जावपाक ॥१२९॥ दिसलें लोकांक जब्हारअली । योगाच्या बळार साईंक 'आकळी । पूण साईंची लिलाच वेगळी । अभिमान जाळी कुडीचो ॥१३०॥ साईंक खंयंचो आसतलो अभिमान । श्रोते सहज करतले अनुमान । हें लोकां खातीर आचरण । अवतार कार्याचो हेत तोच ॥१३१॥ शिरडींत बाबांचे प्रेमी भक्त । बाबां विशिं भोव आसक्त । बाबा नासतना शिरडींत । रावप जिवार आयलें तांच्या ॥१३२॥ साईं फकिराक वश पुरायेन । निरशेले ग्रामस्थ तें पळोवन । कशे हाडचे तांकां परतून । पडले सगले विचारांत ॥१३३॥ जशें भांगर आनी कात । जसो दिवो आनी वात । तशेच गुरु-शिश्य आसतात । प्रेम एकामेकांचें दोगांकूय ॥१३४॥ मागीर शिरडीचे भक्त जमून । गेले राहात्याक इदग्या कडेन । पळोवचे म्हणून यत्न

१. बळिश्ट. २. वश करप.

॥श्रीसार्वाद्यमच्चरीति॥ ६४

करून । मन घुंवडावपाक बाबांचे ॥१३५॥ बाबा तांकां भलतेंच सांगीत । म्हणीत “फकीर तो भोव रागीट । वाटेक ताचे वचूं नाकात । पातयेना म्हाका तो केनाच ॥१३६॥ वचात तुमी हांगाच्यान । येतलो आतांच गांवांतल्यान । करतलो तुमचें निसंतान । महारागीट आसा तो ॥१३७॥ राग ताचो भोव आगळो । इंगळ्या भशेन जातलो तांबडो । आयकात तुमी म्हजो सल्लो । लागात वाटेक शिरडीचे” ॥१३८॥ आतां फुडे करचें कितें । बाबान तर सांगलें भलतें । पावलो फकीर उलयतनाच ते । लागलो तांकां विचारूक ॥१३९॥ “आयल्यात व्हय बाबां पासत । भितरले भितर कितें उलयतात । शिरडीक परत व्हरूक सोदतात । पूण ते भानगडीक पढूं नाकात” ॥१४०॥ अशें जरी ताणें आदीं म्हणलें । लोकांच्या मनांतलें ताकाय कळळें । आपणाकूय व्हरात ताणें सांगलें । जर व्हरूक सोदतात बाबांक ॥१४१॥ आसू, फकीर वांगडा आयलो । ताकाय बाबांक सोडपाच्यो नासलो । बाबांकूय तो जाय आसलो । कळळेना हें गुपीत कोणाकूच ॥१४२॥ साई परब्रह्म पुतलो । जब्हारअली भ्रमाचो भोपळो । देविदासान कसाक लायलो । फुटलो भोपळो शिरडींत ॥१४३॥ देविदास आंगलटीन सुंदर । दोळे ओडलायणे रूप मनोहर । धा-इकरा वर्साची ‘उमर । आयिल्लो तेन्ना शिरडींत ॥१४४॥ इतले ल्हान पिरायेंत । कमराक लंगोटी फकत । थंयच्या मारुतीच्या देवळांत । आयलो तो गोंसाय ॥१४५॥ आप्पा भिल्ल म्हाळसापती सतत । ताचे सरेन येत वचत । काशीराम आनी हेर खावंक दीत । वाडलें व्हडपण ताचें भोव ॥१४६॥ वराडा वांगडा बाबा आयिल्ले । तांचे बारा वर्सा आदींच पाविल्ले । देविदास येवन राविल्ले । केल्लो राबितो शिरडींत ॥१४७॥ आप्पा भिल्ल पाटयेर शिक्यत । व्यंकटेशस्तोत्र वाचून घेत । सगल्यांक तोंडपाठ करूक सांगीत । घेताले वर्ग नेमान ॥१४८॥ देविदास महाज्ञानी ।

१. पिराय.

॥श्रीसार्वसच्चरीता॥

गुरुत्व घेतले॑ 'तात्याबांनी॒। काशिनाथ आनी॑ हेर॒ शिश्यांमदी॑ 'अग्रणी॒। लागले॑ तांच्या॒ चरणांक॑ ॥१४९॥ तांचे॑
 मुखार॒ तो॑ फकीर॒ हाडलो॒। शास्त्रीय॒ वादविवाद॒ मांडलो॒। वैराग्यान॒ फकिराक॒ जिखलो॒। घालो॑ धांवडावन॒
 थंयच्यान॑ ॥१५०॥ मागीर॒ तो॑ जो॑ थंयच्यान॒ सटकलो॒। वैजापूरांत॒ वचून॒ रावलो॒। उपरांत॒ बन्याच॒ वर्सानी॒ आयलो॒।
 केलो॑ नमस्कार॒ श्रीसार्इक॑ ॥१५१॥ आपूण॒ गुरु॒ साई॑ 'चेलो॒। भ्रम हो॑ ताचो॒ पुराय॒ सोंपलो॒। बाबांनूय॒ आदले॒ वरीच॒
 मान॒ दिलो॒। जालो॑ निवळ॒ पश्चातापान॑ ॥१५२॥ असो॑ बाबांचो॒ प्रताप॒ आगळो॒। निवाडो॑ जावपाचो॒ तेन्ना॒ जालो॒।
 तरीय॒ ताका॑ गुरुचोच॒ मान॒ दिलो॒। दवरून॒ श्रद्धा॒ आदले॒ वरीच॒ ॥१५३॥ ताका॑ ताचें॒ गुरुपण॒। आपणाक॒ आपलें॒
 शिश्यपण॒। हो॑ तरी॑ एक॒ उपदेश॒ जाण॒। हाडलो॑ आचरणांत॒ स्वता॑ श्रीसार्इन॑ ॥१५४॥ आपूण॒ कोणाचो॒ जावन॒
 रावचो॒। वा॑ कोणाक॒ तरी॑ आपलो॒ करचो॒। हाचे॑ सारको॒ दुसरो॒ नासचो॒। ताणें॑ देंवचें॒ न्हय॑ 'परपार॑ ॥१५५॥ हीच॒ एक॒
 शिकवण॒ ह्या॑ वागण्याक॒। पूण॒ कुस्तार॒ असो॑ धाडशी॒ मेळपाक॒। रावतलो॑ ठाम॒ मनाच्या॒ निश्चेवाक॒। नम्र॒ तोच॒
 चडटलो॑ गडार॑ ॥१५६॥ हांगा॑ स्वबुद्दीपरिकल्पीत॒। चड॒ हुशारी॒ ना॒ उपकारा॒ येत॒। जाच्या॒ मनांत॒ सादचें॒ स्वहीत॒।
 अभिमान॒ सोडून॒ वागचें॒ ताणें॑ ॥१५७॥ जाणें॑ कुडीचो॒ अभिमान॒ लासलो॒। ताचोच॒ देह॒ सार्थकीं॒ लागलो॒। तो॑ मागीर॒
 कोणाचोय॒ जातलो॑ चेलो॒। साध्य॒ करूक॒ परमार्थ॑ ॥१५८॥ 'निर्विशय॒ ती॑ स्थिती॒ पळोवन॒। अजापले॑ मनांत॒ सगले॒
 जाण॒। सोबीत॒ मुर्ती॑ पिराय॒ ल्हान॒। करताले॑ कवतूक॒ लोक॒ सगले॑ ॥१५९॥ ज्ञानियांचो॑ देहवेपार॒। जाता॑ आदल्या॒
 कर्मा॑ 'नुसार॒। तांकां॑ ना॑ प्रारब्ध-कर्मभार॒। नकळो॑ 'कर्मकर्तार॒ जावपाक॑ ॥१६०॥ जरी॑ सुर्यांक॒ काळखांत॑ 'रिगाव॒।
 तरीच॒ ज्ञानियाक॒ द्वैतभाव॒। स्वस्वरूपूच॒ जाका॑ पुराय॒ विश्व॒। बसतकूच॒ भाव॒ अद्वैत॑ ॥१६१॥ वागणें॑ हें॒ गुरुशिश्याचें॑।

EEEEEE EEEEEE EEEEEE EEEEEE || अध्याय ५ || EEEEEE EEEEEE EEEEEE EEEEEE
 परमभक्त श्रीसार्वनाथांचे । म्हाळसापतींनी सांगूक लायलें जशें । तशेंच सांगलें पुरायेन ॥१६२॥ आसू आतां हें
 आख्यान । फुडलें चरित्र आनीकूय गहन । जातलें योग्य वेळार कथन । रावात तयार आयकुपाक ॥१६३॥ मशीद
 आदीं आसली कशी । कितल्या कश्टांनी घाली 'फरशी । साई हिंदू काय मुसलमान वंशी । नकळो सांगपाक
 कोणूच खात्रेन ॥१६४॥ धोती पोती खंडयोग । करताले भोगताले भक्तांचे भोग । हें सगलें निवेदन 'यथासांग ।
 जातलें कल्याण सगल्यांचे ॥१६५॥ हेमाड सार्वक शरण । चरणप्रसाद हें कथा निरुपण । आयकल्यार जातलें पाप
 निवारण । कथा ही भोव पुण्यपावन ॥१६६॥ संतसज्जनांनो तुमच्या आशिर्वादान । रचिल्लो भक्त हेमाडपंतान ।
 जय अणकारीत श्रीसार्वनाथांतल्यान । 'श्रीसार्व-पुनप्रकटी भवन' नांवाचो हो पांचवो अध्याय सोंपता हांगाच ॥

॥ श्रीसद्गुरुसार्वनाथार्थार्पणमस्तु ॥ शुभं भवतु ॥

○ ○ ○

१. तिजुले. २. पुरायेन, कसलोच उणाव दवरिनासतना.

EEEEEE EEEEEE EEEEEE EEEEEE || श्रीसार्वनाथार्थार्पणमस्तु ॥ ६७